

Anm. til § 2.01. Statsbanerne

Oprettelsen af DSB – Danske Statsbaner – kan føres tilbage til »Lov om Statens Overtagelse af de jydsk-fyenske Jernbaners Drift« (lov af 14.3.1867) sammenholdt med »Lov om Statens Overtagelse af de det sjællandske Jernbaneselskab tilhørende Jernbaner med Tilbehør« (lov nr. 89 af 2.7.1880).

Den gældende styrelsesordning for DSB er baseret på »Lov om styrelsen af statsbanerne« (lov nr. 109 af 1.4.1969), hvori det er bestemt, at danske statsbaner med tilhørende automobil-, færge- og skibsforbindinger styres af en generaldirektør, der har den øverste ledelse såvel med hensyn til driften som med hensyn til forberedelse og gennemførelse af nye anlæg.

DSBs budget tager udgangspunkt i, at virksomhedens overordnede opgave er at styrke den kollektive befordring inden for de beslutninger, som kommer til udtryk i vedtagne love og bekendtgørelser – herunder finanslove og anlægslove.

Udarbejdelsen af DSBs budgetter sker med sigte på, at DSB – inden for de hensyn, DSB af samfundsmæssige grunde skal tilgodese – opfylder de krav, der må stilles til en forretningsmæssigt og økonomisk veldrevet virksomhed.

Dette skal forstås som et metodekrav og ikke et resultatkrav, idet rammerne for DSBs virksomhed fastlægges ved love og bekendtgørelser, medens resultatkravene fastlægges ved finanslovene.

Grundlaget for budgetteringen og arbejdstilrettelæggelsen er DSBs 5 årsplan, der giver et samlet overblik over den forventede udvikling i DSBs aktiviteter.

DSB er registreret i henhold til loven om merværdiafgift (moms).

HR (Hovedstadsrådet), drift- og anlægsvirksomhed i hovedstadsområdet.

I henhold til »Lov om hovedstadsområdets kollektive personbefordring«, lov nr. 270 af 8.6.1977, udfører DSB i overensstemmelse med Hovedstadsrådets (HR's) beslutninger den trafik, der afvikles med tog på DSB-strækninger, som alene ligger inden for hovedstadsområdet, dvs. S-banerne samt strækningerne Ballerup-Frederikssund og Hillerød-Snekkersten (– Helsingør), benævnt »§ 1-banerne«.

Omkostningerne vedrørende trafikken på § 1-banerne afholdes af HR, som også oppebærer indtægterne ved salg af billetter og kort. Afregningen med HR finder sted ud fra DSBs interne regnskab på grundlag af en for det enkelte budgetansvarssted aftalt procentfordeling af omkostningerne.

Udgifter i forbindelse med trafik, der afvikles med tog på DSB-strækninger, som ligger såvel inden for som uden for hovedstadsområdet – dvs. strækningerne Helsingør – København H – Roskilde – Hvalsø/Borup/Tureby – afholdes af DSB. Disse baner benævnes »§ 4-banerne«.

Da HR fastsætter taksterne for den lokale persontrafik inden for hovedstadsområdet, ligesom HR oppebærer indtægterne ved salg af billetter og kort, modtager DSB årligt fra HR et beløb svarende til DSBs indtægtstab på § 4-banerne. Indtægtstabets udregnes på grundlag af de i marts 1978 beregnede antal rejser og det til enhver tid, i resten af landet, gældende DSB-takstniveau.

Bus-entreprenørkørsel

I henhold til »Lov om den lokale og regionale kollektive personbefordring uden for hovedstadsområdet«, lov nr. 114 af 29.3.1978, som fastlægger regler for det tilsvarende samarbejde mellem amterne uden for hovedstadsområdet og DSB, udfører DSB buskørsel på entreprenørbasis for de fælleskommunale trafikselskaber.